

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 198/09-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 14. júla 2009 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti *E., s. r. o., N.*, zastúpenej advokátom JUDr. A. S., B., ktorou namietala porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva pokojne užívať majetok podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Trenčín tým, že v konkurznom konaní vedenom pod sp. zn. 28 K 24/2008 neprihliadol na jej prihlášky, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti *E., s. r. o.*, o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. februára 2009 doručená sťažnosť spoločnosti *E., s. r. o.* (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy

a práva pokojne užívať majetok podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) postupom Okresného súdu Trenčín (ďalej len „okresný súd“) tým, že v konkurznom konaní vedenom pod sp. zn. 28 K 24/2008 neprihliadol na jej prihlášky.

2. Sťažovateľka v sťažnosti v podstatnom uviedla: *«Dňa 18. 09. 2008 bolo v Obchodnom vestníku zverejnené Uznesenie Okresného súdu Trenčín o vyhlásení konkurzu na majetok dlžníka R., a. s., v likvidácii, so sídlom:..., D., IČO:... spolu s výzvou adresovanou veriteľom na prihlásenie pohľadávok v lehote 45 dní odo dňa vyhlásenia konkurzu.*

Spoločnosť E., s. r. o. (ďalej len „sťažovateľ alebo spoločnosť E., s.r.o.“), ako veriteľ na základe vyššie uvedenej výzvy dňa 3. 11. 2008 podal na Okresnom súde v Trenčíne štyri prihlášky pohľadávok proti úpadcovi R., a. s. v konkurze. Súčasťou prihlášok boli i prílohy preukazujúce pôvod vzniku pohľadávok a tiež súhrnný prehľad pohľadávok...

Všetky dokumenty boli podpísané, datované, vyplnené na predpísanom tlačive a splňali všetky hmotnoprávne náležitosti podľa § 29 ods. 1 Zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii (ďalej len „ZKR“). Úplnosť prihlášok bola sťažovateľovi dňa 3. 11. 2008 pred podaním na súd potvrdená správkyňou konkurznej podstaty JUDr. M. B. (ďalej len „SKP“)...

Dňa 27. 11. 2008 bolo sťažovateľovi SKP v telefonickom rozhovore oznámené, že dňa 24. 11. 2008 bola spoločnosť E., s. r. o. vymazaná zo zoznamu veriteľov vedenom Okresným súdom v Trenčíne na základe úradného záznamu Okresného súdu Trenčín z dôvodu, že ňou podpísané prihlášky pohľadávok „neboli podpísané obidvomi konateľmi“, nakoľko ich podpisoval len konateľ Mgr. M. Š., pričom podľa platného výpisu z obchodného registra v mene spoločnosti E., s. r. o. konajú vždy spoločne dvaja konatelia.

Sťažovateľ z toho dôvodu SKP dňa 28. 11. 2008 doručil krátkou cestou originál Splnomocnenia zo dňa 4. 7. 2006, na základe ktorého druhý z konateľov Mgr. J. Š. splnomocnil Mgr. M. Š. na konanie v jeho mene neobmedzene. Podpisy účastníkov splnomocnenia boli overené u notára ešte v roku 2006, z čoho vyplýva, že Mgr. M. Š. bol dňa 3. 11. 2008 oprávnený sám podpísať všetky konkurzné prihlášky...

Aj podľa právneho názoru SKP bolo doložením Splnomocnenia preukázané oprávnenie Mgr. M. Š. konať v mene spoločnosti E., s. r. o. samostatne dňa 3. 11. 2008. Z toho dôvodu SKP prihlášku sťažovateľa akceptoval v plnom rozsahu...

Z dôvodu nutnosti predkladania všetkých listín k prihláške sa vzťahujúcej SKP rovnako ako aj príslušnému súdu, sťažovateľ predložil splnomocnenie Okresnému súdu Trenčín spolu so Žiadosťou o zapísanie do zoznamu veriteľov zo dňa 02. 12. 2008. Sťažovateľ doložením originálu príslušného splnomocnenia, akceptovaného SKP, Okresný súd Trenčín požiadal o znovuzapísanie spoločnosti E., s. r. o. do zoznamu veriteľov z dôvodov v nej uvedených, čím využil všetky dostupné právne prostriedky na dosiahnutie nápravy, ktoré mu daná situácia za existencie súčasnej právnej úpravy umožňovala.

Okresný súd Trenčín však listom zo dňa 12. 12. 2008 sťažovateľovi oznámil, že hoci tento doložil splnomocnenie, ktorým Mgr. J. Š. ako jeden z konateľov splnomocnil Mgr. M. Š. na konanie v jeho mene neobmedzene, na prihlášku nemožno prihliadať. Pričom ak by aj v čase podpisu prihlášok existovalo splnomocnenie, ktoré by oprávňovalo konať konateľa Mgr. M. Š. za druhého konateľa spoločnosti, tak bolo potrebné, aby táto skutočnosť vyplývala z vykonaného právneho úkonu. Z prihlášky doručenej Okresnému súdu Trenčín však nevyplýva, že osoba, ktorá prihlášku podpísala, konala ako zástupca inej osoby. Podľa právneho názoru Okresného súdu Trenčín nie je možné, aby Mgr. M. Š. jediným podpisom prihlášky súčasne prejavil vôľu sám ako konateľ spoločnosti a súčasne aj ako zástupca druhého z konateľov. Pod ustanovenie § 29 ods. 1 ZKR nespadajú len prípady, keď podpis na prihláške úplne absentuje, ale aj tie prípady, keď za právnickú osobu nekonali štatutárne orgány stanoveným spôsobom. Prihláška do konkurzného konania bola podpísaná Mgr. M. Š., ktorý bol na základe vyššie uvedeného splnomocnenia druhého z konateľov oprávnený v jeho mene konať neobmedzene. Podľa vyjadrenia Okresného súdu Trenčín však Mgr. M. Š. týmto jediným podpisom nemohol prejsť vôľu sám ako konateľ spoločnosti a súčasne aj ako zástupca druhého z konateľov. Preto posúdil prihlášky spoločnosti E., s. r. o. ako nepodpísané, na ktoré nemožno prihliadať...

Sťažovateľ má za to, že na základe oznámenia Okresného súdu Trenčín o neprihliadaní na prihlášku do konkurzu listom sťažovateľovi zo dňa 12. 12. 2008, došlo k porušeniu jeho práva v zmysle čl. 46 ods. 1, práva podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy SR a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných

slobôd v znení Protokolu č. 11. Tieto práva sťažovateľa boli porušené konaním, resp. postupom Okresného súdu Trenčín, ktorého sa tento dopustil tým, že neprihliadol na prihlášku do konkurzu, hoci podľa názoru sťažovateľa mal na ňu prihliadnuť. Z toho dôvodu tak sťažovateľ ako veriteľ stratil postavenie možného účastníka konkurzného konania a tak aj možnosť uplatniť a uspokojiť svoju pohľadávku prevyšujúcu čiastku 365.133 € (vyššie 11.000.000,- Sk).»

3. V ďalšom texte sťažnosti sťažovateľka na odôvodnenie poukazuje na jednotlivé zákonné ustanovenia zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o konkurze a reštrukturalizácii), primeranosť použitia ustanovení Občianskeho súdneho poriadku a zároveň podáva vlastný výklad ustanovení zákona o konkurze a reštrukturalizácii týkajúcich sa náležitostí prihlášok podľa § 29 tohto zákona a ich podpisovania. Sťažovateľka z dôvodov uvedených v sťažnosti zotrváva na závere, že ňou podané prihlášky treba považovať za riadne a včas podané a podpísané, a teda podľa jej názoru neexistuje zákonný dôvod, prečo by na tieto prihlášky súd nemal prihliadať, pričom tento záver podporuje aj úradným záznamom správcu z 3. novembra 2008, podľa ktorého doručené prihlášky možno považovať za úplné.

4. Zásah do ústavou a dodatkovým protokolom garantovaných práv sťažovateľka zhrnula takto: *„Súd postupom podľa poslednej vety § 29 ods. 1 ZKR bezpochyby odňal sťažovateľovi možnosť konať pred konkurzným súdom tak, že tento nemohol byť riadnym účastníkom konkurzného konania, nemohol si tak z titulu veriteľa uplatniť svoje majetkové práva voči úpadcovi, čím došlo aj k porušeniu jeho ústavného práva v zmysle čl. 20 ods. 1 Ústavy SR a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v znení Protokolu č. 11.“*

5. V petite sťažnosti sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd nálezom vyslovil, že:

„• Okresný súd Trenčín porušil základné práva spoločnosti E., s. r. o. zaručené v čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy SR ako aj právo zaručené v čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v znení Protokolu č. 11 tým, že neprihliadol na prihlášky spoločnosti E., s. r. o. do konkurzného konania vedeného týmto

súdom pod sp. zn.: 28 K/24/2008 a to na základe oznámenia tejto skutočnosti listom Okresného súdu Trenčín zo dňa 12. 12. 2008.

• *Ústavný súd SR zároveň ukladá Okresnému súdu Trenčín, aby obnovil stav pred porušením vyššie uvedených základných práv a slobôd, prihliadal na prihlášku spoločnosti E., s. r. o., so sídlom N., IČO:... zo dňa 3. 11. 2008 do konkurzného konania a prinavrátil evidovanie tohto veriteľa v zozname veriteľov.“*

II.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. Ak je to možné, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto porušil práva alebo slobody podľa odseku 1, obnovil stav pred porušením.

7. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Cieľom predbežného prerokovania každého návrhu (vrátane sťažnosti namietajúcej porušenie základných práv a slobôd podľa ústavy) je rozhodnúť o prijatí návrhu na ďalšie konanie alebo o jeho odmietnutí, a teda vylúčení z ďalšieho konania pred ústavným súdom zo zákonom ustanovených dôvodov. Pri predbežnom prerokovaní návrhu takto ústavný súd skúmal, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa tohto zákonného ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

8. Základnou sťažnostnou námietkou sťažovateľky je namietaný protizákonný postup okresného súdu, ktorý neprihliadol na jej prihlášky aj napriek tomu, že podľa jej tvrdení boli úplné, správne, riadne a včas vyplnené a podpísané, pričom ich úplnosť potvrdil aj správca, čím podľa sťažovateľky malo dôjsť k zásahu do jej základného práva na súdnu ochranu, základného práva vlastníť majetok a práva pokojne užívať majetok.

9. Pokiaľ ide o medze zasahovania ústavného súdu do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, ústavný súd vo svojej judikatúre konštantne zdôrazňuje, že nie je prieskumným súdom, nadriadeným súdom a ani ochrancom zákonnosti. Súdna moc je v Slovenskej republike rozdelená medzi všeobecné súdy a ústavný súd, čo vyplýva aj z vnútornej štruktúry ústavy (siedma hlava má dva oddiely - prvý upravuje ústavné súdnictvo a druhý všeobecné súdnictvo). K organizácii súdnej moci ústavný súd okrem iného uviedol, že ide o dva samostatné, navzájom jeden od druhého nezávislé, procesne uzavreté systémy výkonu súdnictva, pre každý z nich s osobitne vymedzeným poslaním a osobitnou rozhodovacou právomocou (II. ÚS 1/95).

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní svojej právomoci nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti nemôže ústavný súd zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Sú to teda všeobecné súdy, ktorým ako „pánom zákonov“ prislúcha chrániť princípy spravodlivého procesu na zákonnej úrovni.

10. Z postavenia ústavného súdu v systéme orgánov ochrany práva vyplýva, že v zásade nemá právomoc revidovať skutkové zistenia všeobecných súdov ani správnosť

právneho posúdenia veci nimi, a to ani v prípade, ak by s nimi nesúhlasil. Výnimku z tejto zásady predstavuje také rozhodnutie všeobecného súdu alebo jeho postup, ktoré priamo zasahujú do základného práva alebo slobody sťažovateľa, a preto vyžaduje nápravu zo strany ústavného súdu. Úloha ústavného súdu pri rozhodovaní o sťažnosti pre porušenie práva na súdnu ochranu rozhodnutím alebo postupom všeobecného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov interpretácie a aplikácie zákonných predpisov s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách najmä v tom smere, či závery všeobecných súdov sú dostatočne odôvodnené, resp. či nie sú arbitrárne s priamym dopadom na niektoré zo základných ľudských práv (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05, I. ÚS 241/07). Ústavno-súdna korekcia rozhodovacej činnosti všeobecných súdov je teda možná len v tých prípadoch, ak by rozhodnutie alebo postup všeobecného súdu priamo zasahovali do práva na súdnu ochranu, teda do práva domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde. V prípade sťažovateľkou namietaného postupu okresného súdu spočívajúceho v tom, že neprihliadol na jej prihlášky v konkurznom konaní, však to tak nie je.

11. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy sa každý môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Ústavný súd predovšetkým poukazuje na skutočnosť, že označené právo bolo sťažovateľke riadne a reálne poskytnuté v konaní pred okresným súdom. Po zverejnení uznesenia o vyhlásení konkurzu na majetok dlžníka mala v zákonom určenej lehote možnosť prihlásiť svoje pohľadávky prihláškou. Zákonou podmienkou na vznik postavenia účastníka konkurzného konania je prihlásenie pohľadávky zákonom ustanoveným spôsobom. Ak však veriteľ svoju pohľadávku (pohľadávky) neprihlási zákonom ustanoveným spôsobom, zákonným dôsledkom je nenadobudnutie postavenie účastníka konkurzného konania podľa § 24 ods. 1 zákona o konkurze a reštrukturalizácii, resp. podľa § 27 ods. 5 zákona o konkurze a reštrukturalizácii zánik postavenia účastníka konania. Zo zákona o konkurze a reštrukturalizácii vyplýva, že veriteľ zodpovedá za správnosť údajov uvedených v prihláške (najmä § 30 uvedeného zákona), ale aj to, že ani súd, ani správca nie sú povinní vyzvať veriteľa na doplnenie alebo opravu neúplnej alebo nesprávnej prihlášky (§ 29 ods. 9 uvedeného zákona).

12. Zákon o konkurze a reštrukturalizácii obsahuje viaceré právne normy upravujúce podmienky prihlásenia pohľadávok tak, aby toto prihlásenie bolo možné považovať za ich prihlásenie „*spôsobom ustanoveným týmto zákonom*“. Taktiež upravuje viaceré situácie, keď dôsledkom rôznych právnych skutočností je, že sa na prihlášku neprihliada.

Podľa § 28 ods. 1 zákona o konkurze a reštrukturalizácii veriteľ, ktorého pohľadávka voči úpadcovi vznikla pred vyhlásením konkurzu, má v konkurze právo, aby jeho pohľadávka bola za podmienok ustanovených týmto zákonom uspokojená rozvrhom z výťažku zo speňazenia majetku podliehajúceho konkurzu. Toto právo musí byť v konkurze riadne a včas uplatnené prihláškou, inak pohľadávku nemožno v konkurze uspokojiť a na práva z nej sa v konkurze neprihliada; to platí rovnako aj pre budúce pohľadávky, ktoré sa uplatňujú prihláškou.

Podľa § 28 ods. 5 zákona o konkurze a reštrukturalizácii prihlášku spolu s prílohami podáva veriteľ v dvoch rovnopisoch správcovi na adresu jeho kancelárie a v jednom rovnopise na súd. Prihláška musí byť doručená správcovi aj súdu do 45 dní od vyhlásenia konkurzu. Na prihlášku doručenú po lehote alebo doručenú v lehote len správcovi alebo len súdu sa v konkurze neprihliada.

Podľa § 29 ods. 1 zákona o konkurze a reštrukturalizácii pre každú pohľadávku musí byť predložená samostatná prihláška. V prihláške sa vždy uvedie meno, priezvisko a bydlisko alebo názov a sídlo veriteľa a úpadcu, právny dôvod vzniku pohľadávky, poradie uspokojenia pohľadávky zo všeobecnej podstaty a suma pohľadávky s rozdelením na istinu a príslušenstvo, a príslušenstvo s rozdelením podľa právneho dôvodu vzniku; prihláška sa podáva na predpísanom tlačive, ktoré musí byť datované a podpísané veriteľom. Ak prihláška tieto údaje neobsahuje, nie je podaná na predpísanom tlačive alebo nie je datovaná alebo podpísaná, na prihlášku sa v konkurze neprihliada.

Podľa § 31 ods. 3 zákona o konkurze a reštrukturalizácii po vyhotovení konečného zoznamu pohľadávok správca bezodkladne doručí jeden rovnopis konečného zoznamu pohľadávok na súd, pričom na súde porovná údaje zapísané do konečného zoznamu

pohľadávok s údajmi uvedenými v prihláškach doručených súdu a podľa tohto porovnania priamo na súde pod dohľadom sudcu alebo ním povereného vyššieho súdneho úradníka upraví konečný zoznam pohľadávok; ak sa pri porovnaní týchto údajov zistí, že prihláška doručená správcovi sa nezhoduje s prihláškou doručenou súdu, na prihlášku sa v konkurze neprihliada.

13. Právo veriteľa byť účastníkom konkurzného konania a s tým spojené právo na uspokojenie pohľadávky rozvrhom z výťažku zo speňaženia majetku podliehajúceho konkurzu majú osobitnú povahu. Kým právo byť účastníkom konkurzného konania je procesným právom (oprávnením) veriteľa, právo na uspokojenie pohľadávky rozvrhom z výťažku zo speňaženia majetku má spravidla základ v hmotnom práve. Procesným predpokladom uspokojenia pohľadávky je však jej riadne uplatnenie prihláškou (zákonom ustanoveným procesným spôsobom), inak pohľadávku uspokojiť v konkurze nemožno a na práva z nej sa v konkurze neprihliada.

14. Okresný súd na prihlášku sťažovateľky neprihliadol z dôvodov, ktoré jej oznámil prípisom sp. zn. 28 K 24/2008 z 12. decembra 2008, v ktorom uviedol: *„V právnej veci navrhovateľa - veriteľa... vo veci vyhláseného konkurzu na majetok úpadcu... Vám tunajší súd vo veci Vašej žiadosti o zapísanie do zoznamu veriteľov doručenej tunajšiemu súdu dňa 5. 12. 2008 oznamuje nasledovné: Predložené splnomocnenie nič nemení na názore súdu, že na prihlášku nemožno prihliadať z dôvodu § 29 ods. 1 zák. č. 7/2005 Z. z. Podľa výpisu z obchodného registra za spoločnosť musia konať vždy spoločne obaja konatelia. Právny úkon, ktorý učinil len jeden z konateľov, je absolútne neplatným právnym úkonom a nevyvoláva žiadne právne účinky. Ak by aj v čase podpisu prihlášok existovalo splnomocnenie, ktoré oprávňovalo konať konateľa Mgr. M. Š. za druhého konateľa spoločnosti, tak bolo potrebné, aby táto skutočnosť vyplývala z vykonaného právneho úkonu. Z prihlášky doručenej súdu však nevyplýva, že osoba, ktorá prihlášku podpísala, konala ako zástupca inej osoby. V zmysle ust. § 32 ods. 1 Obč. zák. ak z právneho úkonu nevyplýva, že niekto koná za niekoho iného, platí, že koná vo vlastnom mene. Rovnako nie je možné, aby Mgr. M. Š. jediným podpisom prihlášky súčasne prejavil vôľu sám ako konateľ spoločnosti a súčasne aj ako zástupca druhého z konateľov. Pod ust. § 29 ods. 1*

zák. č. 7/2005 Z. z. nespádajú len prípady, keď podpis na prihláške úplne absentuje, ale aj tie prípady, keď za právnickú osobu nekonali štatutárne orgány stanoveným spôsobom. V danom prípade totiž konanie len jedného z konateľov obchodnú spoločnosť nezaväzuje. Z tohto pohľadu sa javia prihlášky spoločnosti E., s. r. o. ako nepodpísané.“

15. Takúto odpoveď okresného súdu na žiadosť sťažovateľky o znovuzapísanie do zoznamu veriteľov považuje ústavný súd za ústavne konformnú a akceptovateľnú. Okresný súd oboznámil sťažovateľku s právnymi závermi, ktoré ho viedli k tomu, že na jej prihlášky neprihliadal, pretože ich považoval za nepodpísané, a svoje závery prijateľným spôsobom odôvodnil. Sporné skutočnosti spočívajúce v rovine podústavného práva (obchodného práva a občianskeho práva), na ktorých riešenie majú právomoc všeobecné súdy, v zásade neprislúcha ústavnému súdu bližšie rozvíjať a v zásade mu neprislúcha ani komentovať právne úvahy a závery všeobecného súdu.

16. V záujme presvedčivosti svojho rozhodnutia však ústavný súd stručne uvádza:

Konanie podnikateľov upravuje Obchodný zákonník, ktorý v § 13 ods. 1 ustanovuje, že právnická osoba koná štatutárnym orgánom. Podľa § 133 ods. 1 Obchodného zákonníka štatutárnym orgánom spoločnosti s ručením obmedzeným je jeden alebo viac konateľov. Ak je konateľov viac, je oprávnený konať v mene spoločnosti každý z nich samostatne, ak spoločenská zmluva neurčuje inak. Podľa § 110 ods. 1 písm. e) Obchodného zákonníka spoločenská zmluva musí obsahovať aj spôsob, akým konatelia konajú v mene spoločnosti. Podľa výpisu z obchodného registra sťažovateľky s účinnosťou od 10. marca 2004 v mene sťažovateľky konajú vždy všetci konatelia spoločne.

Z týchto zákonných ustanovení, z výpisu z obchodného registra sťažovateľky a kópií súhrnného prehľadu, ktoré sťažovateľka pripojila k sťažnosti nesporne vyplýva, že za sťažovateľku museli v čase podania prihlášok správcovi a okresnému súdu bezvýnimočne konať vždy všetci konatelia spoločne. Zároveň je nepochybné, že v tom čase mala sťažovateľka dvoch konateľov (Mgr. M. Š. a Mgr. J. Š.), a nesporné je aj to (vychádzajúc z tvrdení sťažovateľky), že prihlášky a súhrnný prehľad podpísal za sťažovateľku len jeden konateľ, a to Mgr. M. Š..

Počet konateľov každej spoločnosti s ručením obmedzeným, ako aj spôsob ich konania v mene spoločnosti určujú výhradne spoločníci v spoločenskej zmluve, resp. spoločník v zakladateľskej listine. Bezvýnimočné spoločné konanie všetkých konateľov ustanovené zakladateľskou listinou sťažovateľky je teda prejavom suverénnej a slobodnej vôle spoločníka sťažovateľky, aby konatelia pri právnych úkonoch, ktorými zaväzujú spoločnosť, konali práve tak, ako to spoločník vyjadril v zakladateľskej listine. Z tohto pohľadu sa ústavný súd stotožňuje so závermi okresného súdu, ktorý považoval prihlášky za nepodpísané.

Pokiaľ ide o splnomocnenie, ktoré udelil Mgr. J. Š. ako splnomocniteľ Mgr. M. Š. ako splnomocnencovi, aby ho *„ako konateľ spoločnosti zastupoval samostatne pri všetkých úkonoch spojených s funkciou konateľa neobmedzene“*, pričom ako je ďalej v splnomocnení uvedené, *„splnomocnenec je oprávnený udeliť plnú moc v rovnakom rozsahu aj tretím osobám“*, ani toto nič nemení na ústavnej akceptovateľnosti postupu okresného súdu a jeho dôvodov k takémuto postupu. Navyše, podľa názoru ústavného súdu je sporné, či takéto splnomocnenie je vôbec platným právnym úkonom, čo však nie je otázka, ktorej riešenie prislúcha ústavnému súdu, ale patrí do právomoci všeobecných súdov. Stav, keď v prípade zakladateľskou listinou zakotveného spoločného konania všetkých (dvoch) konateľov jeden konateľ splnomocní iného konateľa na svoje zastupovanie pri všetkých úkonoch spojených s funkciou konateľa, totiž neguje (obchádza) vôľu spoločníka vyjadrenú v zakladateľskej listine, a tým obchádza aj zákon, ktorý práve spoločníkovi (spoločníkom) zveruje určenie spôsobu konania konateľov v mene spoločnosti. Vôľou spoločníka prejavenu v zakladateľskej listine bolo totiž bezvýnimočné spoločné konanie vždy všetkých konateľov spoločnosti. Ak by spoločník chcel prejavit' svoju vôľu, aby v mene spoločnosti konali konatelia samostatne, prejavil by túto svoju vôľu v zakladateľskej listine a následne by sa táto vôľa spoločníka prejavila aj zápisom do obchodného registra. Je preto sporné, či jeden konateľ môže v prípade spoločného konania všetkých (dvoch) konateľov platne splnomocniť druhého konateľa na zastupovanie *„pri všetkých úkonoch spojených s funkciou konateľa neobmedzene“* a navyše súhlasiť, aby splnomocnenec udelil *„plnú moc v rovnakom rozsahu aj tretím osobám“*, a tým obísť (pokiaľ ide o spôsob konania konateľov v mene spoločnosti) vôľu spoločníka spoločnosti. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka

je neplatný právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza. Ako však už ústavný súd uviedol, riešenie otázky platnosti, resp. neplatnosti právneho úkonu (splnomocnenia) patrí do právomoci všeobecných súdov.

17. K porušeniu ústavou garantovaného práva na súdnu ochranu by mohlo dôjsť rozhodnutím alebo postupom všeobecného súdu nielen tým, keby tento fakticky odňal možnosť komukoľvek domáhať sa alebo brániť svoje právo na všeobecnom súde (napr. II. ÚS 8/2001), ale aj tým, keby tento súd rozhodol arbitrárne, bez náležitého odôvodnenia svojho rozhodnutia (napr. I. ÚS 241/07), alebo vtedy, ak by sa pri výklade a aplikácii zákonného predpisu natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (napr. III. ÚS 264/05). Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľa nezistil žiadnu z týchto ani inú tu výslovne neuvedenú skutočnosť, ktorá by postup okresného súdu vo vzťahu k sťažovateľke urobila ústavne neakceptovateľným, a teda vyžadujúcim ústavno-súdnu korekciu. Sťažovateľka mala možnosť prihlásiť svoje pohľadávky zákonom ustanoveným spôsobom, keďže tak však podľa právneho záveru okresného súdu neurobila, v súlade so zákonom nenadobudla postavenie účastníka konkurzného konania.

18. Pokiaľ ide o namietané porušenie základného práva vlastníť majetok a práva pokojne užívať majetok, ústavný súd vo svojej judikatúre zdôraznil, že všeobecný súd v zásade nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a slobôd hmotného charakteru (kam patrí aj právo vlastníť majetok, resp. pokojne užívať majetok), ak toto porušenie nevyplýva z toho, že všeobecný súd súčasne porušil aj ústavno-procesné princípy postupu vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy (napr. II. ÚS 78/05).

19. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti v zmysle judikatúry ústavného súdu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánom štátu (súdu) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, alebo z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť možno preto považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej

ústavný súd nezistí možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (II. ÚS 101/03 alebo IV. ÚS 136/05).

20. Z týchto dôvodov ústavný súd sťažnosť sťažovateľky pri jej predbežnom prerokovaní ako zjavne neopodstatnenú v celom rozsahu odmietol, pričom vzhľadom na odmietnutie sťažnosti nemohol rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľky, ktoré sú viazané na vyhovenie sťažnosti (príkaz okresnému súdu obnoviť stav pred porušením a prinavrátiť sťažovateľke evidovanie veriteľa v zozname veriteľov v predmetnom konkurznom konaní).

P o u č e n i e : Proti rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. júla 2009